

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VODA VE VÝŽIVĚ HZ

- Voda je základní podmínka pro život (je nezastupitelná).
- Voda je nepostradatelnou složkou živočišného organismu, je základní podmínkou života.
- V živočišném těle se nachází nerovnoměrně a její obsah v jednotlivých tkáních a orgánech je mnohem kolísavější než obsah jiných látek.
- Voda k napájení = voda pitná (napájecí) ⇒ zdravotně nezávadná.
- **teplota 8 - 12°C** (mláďata ↑)

VÝZNAM VODY:

- = základní neenergetická živina! - základní podmínka pro život (nezastupitelná)
- podmiňuje průběh trávicích a metabolických procesů, transport živin
- je podstatnou součástí všech sekretů
- je významná při odstraňování produktů látkového metabolismu
- ovlivňuje pohyblivost kloubů aj.

ZDROJE VODY PRO ZVÍŘE:

- **exogenní** → voda pitná!!!
→ voda vegetační – z krmiva
- **endogenní** → voda vznikající při látkovém metabolismu ⇒ ze živin (množství vytvořené vody přímo závisí na počtu vodíkových atomů v molekule živiny a na intenzitě oxidace).

Základní pojmy:

- **dehydratace** = nedostatek vody
- **rehydratace** = odstranění dehydratace (napájením nebo infuzí)

?? Jak dlouho vydrží HZ bez vody, aniž by došlo k poškození zdraví??

SPOTŘEBA VODY:

a) závisí na:

- druhu HZ
- plemeni HZ
- věku (věkové kategorii HZ)
- individualitě zvířete
- skladbě krmné dávky (druhu přijímaných krmiv) a způsobu krmení
- klimatických podmínkách (teplotě a vlhkosti vzduchu)
- užitkovém směru a vlastní dosahované užitkovosti
- tělesném a zdravotním stavu
- na technice napájení (typ napáječky, poměr počtu napáječek a počtu zvířat,...)
- kvalitě vody (popř. i teplotě)
- intenzitě vylučování apod.

b) denní potřeba vody u jednotlivých druhů a kategorií zvířat – viz. tabulka s příklady.

Přístup k vodě zamezit zvířatům:

- rozehřátým
- po krmení mladou zelenou pící

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- močovinou

Příznaky dehydratace:

?? První příznak nedostatku vody??

- ✓ mírná žízeň
- ✓ vysychání sliznic a jejich zesvětlení (zbělčení)
- ✓ ztráta elasticity kůže
- ✓ zapadnutí očí
- ✓ snížená tvorba moči až její zastavení
- ✓ suché výkaly, zácpy
- ✓ závratě, (bolesti hlavy)
- ✓ zrychlený tep
- ✓ smrt

NÁSLEDKY NEDOSTATKU VODY:

- !!!Nedostatek vody = narušení látkového metabolismu!!!
- nechutenství. ↓ příjem krmiva
- problémy s trávením ⇒ zácpy
- snížení užitkovosti
- zadržování nežádoucích zplodin látkové výměny v těle ⇒ těžké poruchy metabolismu
- vysoušení sliznic (infekce)
- zahušťování krve
- zvyšování krevního tlaku a srdečního tepu
- může skončit i úhynem!!! (Při ztrátě 10% tělní vody dochází k ohrožení života, při ztrátě 20% ⇒ SMRT!)

b) endogenní (tzv. oxidační voda) – voda vznikající při látkovém metabolismu ⇒ ze živin (množství vytvořené vody přímo závisí na počtu vodíkových atomů v molekule živiny a na intenzitě oxidace).

Ø denní potřeba vody pro HZ:

- skot 20 – 80l
- prasata – až 20l
- koně 20 – 60l
- ovce, kozy 8 – 10l
- drůbež 0,2 – 1l

ORIENTAČNÍ DENNÍ POTŘEBA VODY U VYBRANÝCH DRUHŮ A KATEGORIÍ ZVÍŘAT (LITRY):

Druh – kategorie zvířat	Potřebné množství vody	Druh – kategorie zvířat	Potřebné množství vody
kůň – dospělé kategorie	25 – 60	skot – dospělé kategorie, (dojnice)	45 – 80, (120)
hříbě	15 – 25	tele	5 – 15
prasnice	10 – 25 (až 45)	ovce, koza	8 – 10
prase ve výkrmu	10 – 15	jehně, kůzle	1 – 3
sele	1 – 3	slepice (pro 100 ks)	30 – 50 (0,2 – 0,3)
prase v odchovu	5 – 10	kachna (pro 100 ks)	130 – 150

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Druhy napáječek pro HZ:

- koně – tlačítkové (indiv.), plovákové (skup.), míčové (nezamrzající - výběh)
- skot – plovákové, (tlačítkové), míčové (nezamrzající)
- prasata – kolíkové, tlačítkové
- ovce, kozy – kolíkové, tlačítkové, plovákové
- drůbež – kloboukové, kolíkové, kapátkové